

Borchs Kollegium.

Borchs Kollegium eller »Collegium Medicum« er stiftet af den ansete Videnskabsmand Oluf Borch, der ved sin Lægevirksomhed havde samlet sig stor Formue. I sine ældre Aar skal han have tænkt paa at gifte sig og forlovede sig med en ung Pige; men hun tog ham kun for Pengenes Skyld, og da han tilfældig i et Spejl opdagede, at hun bag hans Ryg efterabede hans haltende Gang, brød han med hende og slog saa Giftetankerne af Hovedet. Denne senere Fortælling, der er benyttet af Chr. Winther i Novellen »En Aftenscene«, kan ikke kaldes ubetinget tilforladelig; men sikkert er det, at Borch forblev ugift og saaledes des bedre var i Stand til at grunde sit Kollegium. Han købte en forfalden Professorbolig i St. Kannikestræde, lod den nedrive og en stor, statelig Bygning opføre til Bolig for 16 »gudfrygtige og lærde Studiosi.« Den 20. Juli 1689 undertegnede han Fundatsen, der fastsatte Lovene for Kollegiet; men inden hans Plan var helt udført, bukkede han under

Borchs Kollegium i den ældste Skikkelse.

sig især bemærket ved en Frontespice med Christian Vs Buste, omgiven af Guirlander. Inden for Bygningen var der en sirlig Have med Springvand og Statuer; en Efterligning af den farnesiske Herkules i Bly er nu den eneste Rest fra disse Kollegiets Velmagtsdage. Mens Collegium Medicum nu til Dags kun gjør et tarveligt Indtryk, var det den Gang en ligefrem Pragtbygning og hørte til Københavns Seværdigheder. Saaledes var det, da den berømte Læge Jak. Winsløw, den lærde Islænder Arne Magnussen og Salmedigteren, Biskop H. A. Brorson bode der. Den berømteste Alumnus i denne ældste Tid er dog Ludvig Holberg; paa Borchs Kollegium skrev han sine første historiske Arbejder, og der opfangede han mange komiske Træk af de studerendes Pedanteri, som han senere har forevigt i sin Digtning.

Ved Københavns store Ildebrand 1728 blev Borchs Kollegium helt ødelagt; kun Sølvkrucifixet og Borchs Billede blev reddede. Da Kollegiet blev gjenopført, var det langt fra saa rigt udstyret. Arbejdsiveren synes ogsaa at være taget noget af; dog var der mange Alumnus, der senere fik et anset Navn i Fædrelandets Historie, som Sne-

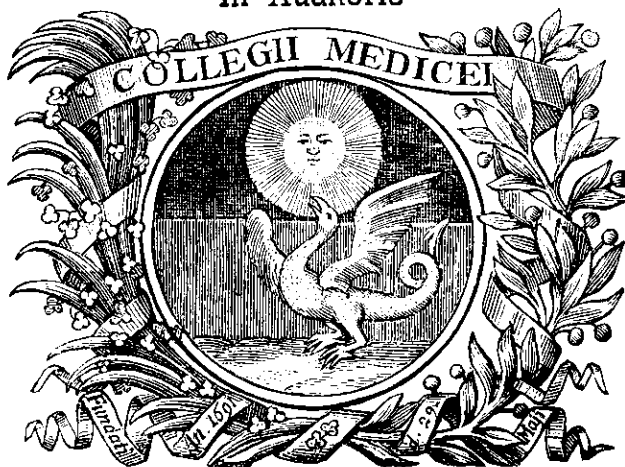
Det nuværende Borchs Kollegium set fra Haven med Herkules-Statuen.

for en langvarig og smertefuld Sygdom (den 13. Okt. 1690). Et halvt Aars Tid efter blev Kollegiet højtidelig indviet. Det var rigt udstyret, bl. a. med et anseligt Bibliotek, med Buster og Malerier af Datidens berømteste Lærde, og med et »Raritetsskammer,« hvis største Mærkværdighed var den Blæresten, som havde voldet Borch Døden, og som blev besungen af flere Digttere i den Tids skruede Stil; saaledes havde Kingo sat følgende Vers paa Laaget af den Sølvæske, hvori Stenen laa:

Her er den Mordersten, der stak med Dødens Fork og jog til Graven vor udødelige Bork.
Den lærde Verden fik derved et Hjærtemeen:
Gak, Læser, gak og græd, om du ej selv est Sten.

Paa Forsamlingssalen, hvor der holdtes latinske Disputationsøvelser, saa man et Portræt af Borch i hel Figur, hans store Sølvkrucifix og hans Dragevaaben. Fra Gaden gjorde Kollegiet

In Auditorio

Borchs Kollegiums Vaaben.

dorff'erne, Abr. Kall, Biskop Balle, Naturforskeren O. F. Müller, Literaturhistorikeren Rasmus Nyerup og den unge Magister Fr. Chr. Eilschov († paa Kollegiet 1750), der kæmpede ivrig for at hæve Modersmaalet og reformere den almindelige Dannelse. 1791 holdt Borchs Kollegium en højtidelig 100-Aars Fest til Minde om Indvielsen; i sin Festtale kunde Eforus, Etatsraad Abr. Kall, med Stolthed se tilbage paa de mange berømte Mænd, som havde haft Bolig i Borchs Studenterhjem.

Men Lykken varede ikke ved. 1807 blev Kollegiet atter ødelagt ved Englændernes Bombardement, og denne Gang laa Pladsen øde, opfyldt af Aske og Grus, i over 16 Aar. Endelig gjenopførtes Kollegiet 1824, men under de daværende trykkede Pengeforhold blev det kun en fattig Bygning at se til. Nu begyndte Kollegielivet igjen, og med mere Liv og Friskhed end tidligere. Af bekendte Alumnus fra dette Aarhundrede kan nævnes Biskopperne Lautrup,